

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

2-4 March 2023

Boston, USA

2023

UDC 001.1

The 6th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (March 2-4, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. 663 p.

ISBN 978-1-73981-125-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Progressive research in the modern world. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-2-4-03-2023-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

72. *Шутко С. О., Хроленко М. В.* 464
ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ВИХОВАНЦІВ У ЗАКЛАДАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

73. *Дубровіна Е. А.* 470
АКЦЕНТУАЦІЇ ХАРАКТЕРУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ВІЙСЬКОВУ
ДІЯЛЬНІСТЬ
74. *Карнюк Ю. Я.* 476
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
75. *Хоржевська І. М., Рожова О. А.* 486
ДЕВІАНТНА ПОВЕДІНКА ТА ПРИЧИНИ ЇЇ ПОЯВИ

JOURNALISM

76. *Павлюк А. С., Кирилова О. В.* 493
ЛІДЕРИ ДУМОК У СУЧАСНОМУ ІНФОПРОСТОРІ

ART

77. *Луговський О. Ф.* 498
НОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК МОТИВАЦІЙНИЙ ЧИННИК
ФОРМУВАННЯ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ
78. *Мазур О. В., Кириченко Д. О.* 503
НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНІК
ЕСТРАДНОГО СПІВУ ЗАХІДНОЇ ШКОЛИ ВОКАЛУ В
РОЗВИТОК ЕСТРАДНОГО ВОКАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА
УКРАЇНИ
79. *Прилуцька В. С.* 512
ТЕНДЕНЦІЇ У СУЧАСНОМУ ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ
80. *Товба А. А.* 515
СТВОРЕННЯ ФОТОЕКСПОЗИЦІЇ ХУДОЖНІХ ПЕЙЗАЖІВ З
УРАХУВАННЯМ МЕТОДИКИ ЇХ ФОТОГРАФУВАННЯ

PHILOLOGICAL SCIENCES

81. *Aliyeva Gunel Mubariz* 519
LACUNATED CHARACTERISTICS OF SPEECH
82. *Koval N. A.* 526
THE DESCRIPTION OF SYNTAX UNITS FUNCTIONING IN THE
GENRE "OFFICE CORRESPONDENCE" TEXTS
83. *Sevda Agil Kazimova* 531
LEXICO-SEMANTICS AND MORPHOLOGICAL PROPERTIES OF
WORDS OF ENGLISH ORIGIN IN SYNTAX COMBINATIONS IN
AZERBAIJANIAN LANGUAGE

ART

УДК 7376-056.2

НОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК МОТИВАЦІЙНИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ

Луговський Олександр Федорович,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
Черкаський державний технологічний університет
м. Черкаси, Україна

Анотація: Інклюзія під час війни стикається з новими викликами, які суттєво вплинуть на формування нових підходів і перегляду уже існуючих поглядів на існуючий стан речей. Громадяни України зіткнулися із широким спектром бар'єрів спричинених війною, відповідно питання безбар'єрності зараз постає ще гостріше бо через ворожі обстріли страждають громади та об'єкти інфраструктури. Відповідно політика держави зараз вибудовується таким чином, щоб безбар'єрність стала наскрізним принципом і стала складовою всіх довгострокових рішень і програм на національному та місцевому рівнях. Як можуть долучатися до впровадження цих програм дизайн-освітні осередки України розглядається у цій публікації.

Ключові: інклюзія, нова інклюзія, дизайн, дизайн-освіта, війна.

Відомо, що поштовхом для розвитку концепції універсального дизайну було започаткування «руху за безбар'єрність», який розгорнувся у 1950 роках в США. Це стало відповіддю на вимоги ветеранів війни та активістів з інвалідністю щодо створення доступного середовища в різних сферах суспільної діяльності. Так доступний дизайн став умовою забезпечення громадянських прав осіб з інвалідністю та питанням недискримінації цієї групи

населення. Пізніше була розроблена нова концепція інвалідності, яка демонструвала, що багато проблем з'являються не тому, що людина має певні порушення, а як наслідок взаємодії між людьми та бар'єрами, які створює суспільство. Подальший розвиток подій сприяв формуванню нової концепції доступного середовища, яка буде універсальною і вийде за рамки доступності лише для людей з інвалідністю. Тоді ж американський архітектор Рон Мейс вперше використав термін «універсальний дизайн» та разом з групою архітекторів, дизайнерів, інженерів розробив сім його принципів, які нині застосовуються в різних сферах: архітектури, освіти, медицини, транспорту, інформаційно – комунікаційних технологій [1, с. 9].

На цьому тлі слід відзначити, що Україна на шляху інтеграції до європейського та світового співтовариства ратифікувала низку міжнародних правових актів, які здійснили певний вплив на формування національної державної політики і практики щодо забезпечення рівних можливостей для всіх громадян, впровадження принципів доступності в різні сфери життєдіяльності осіб з інвалідністю. Зокрема законом України ратифіковано Конвенцію ООН про права інвалідів [2].

Російська агресія поставила перед суспільством нові виклики. Громадяни України зіткнулися із широком спектром бар'єрів спричинених війною, відповідно питання безбар'єрності зараз постає ще гостріше бо через ворожі обстріли страждають громади та об'єкти інфраструктури. Уже в перші місяці війни в середовищі педагогів та шкільних психологів з'явилося поняття «*нова інклюзія*», втім стає очевидним, що це поняття буде поширюватися на значно більший спектр суспільних процесів, що трансформуються під впливом нових обставин [3]. Тому уже зараз надзвичайно важливо мати план, якими будуть міста й громади після відновлення, як в них будуть почуватися громадяни, що отримали травми різного характеру під час війни. Як продемонстрував нещодавній моніторинг, лише 20% об'єктів інфраструктури є безбар'єрними. Очевидно, що таку ситуацію необхідно виправляти щоб у майбутньому Україна була комфортною для всіх своїх громадян, незалежно від їхнього віку та стану

здоров'я. Для цього проводяться певні заходи. Зокрема на засіданні Ради безбар'єрності, що відбулася 15 лютого цього року за участю Олени Зеленської та під головуванням Прем'єр-міністра Дениса Шмигала прозвучала ключова теза сьогodнішніх викликів щодо безбар'єрності: «...безбар'єрність це не формальність, не данина моді, не “бонус”. Це щось значно більше, ніж поодинокий пандус на під'їзді. Це питання якості життя та навіть виживання» [4].

Відповідно до представленого на засіданні проекту Плану заходів на 2023-2024 роки, заплановано 472 різноманітних заходи з безбар'єрності, до виконання яких залучено 20 міністерств. Так, Міністерство розвитку громад та територій планує впровадити низку змін:

- Створення дієвого механізму державного контролю та притягнення до відповідальності за порушення під час відновлення, нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту.
- Моніторинг безбар'єрності об'єктів фізичного оточення, транспорту, пристосування їх для потреб маломобільних груп населення.
- Запровадження нових та вдосконалення чинних державних будівельних норм, стандартів у сфері безбар'єрного простору.
- Нові стандарти та нормативи доступності транспорту й безбар'єрності транспортної інфраструктури (дороги, зупинки, безбар'єрні маршрути).
- Навчання фахівців у сфері містобудування, архітектури, транспорту сучасних підходів до створення безбар'єрного простору.

Хоча тут немає прямого згадування фахівців у сфері дизайну, між тим, як уже говорилося вище, дизайн значною мірою покликаний вирішувати проблеми спричинені війною. Тому і підготовка фахівців даного спрямування вимагає особливої уваги. Зокрема, в даному контексті, слід згадати, що свого часу Радою Європи був запропонований план дій щодо сприяння правам і повній участі людей з інвалідністю в суспільних процесах, яким серед іншого державам запропоновано включити вивчення принципів універсального

дизайну та доступності до навчальних програм при підготовці усіх фахівців, що працюють у сфері забудови навколишнього середовища, інформаційно-комунікаційних технологій, транспорту, послуг, туризму, зайнятості і освіти тощо [5, с. 7].

Наприклад, для студентів кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету було запропоновано завдання, де передбачається виготовлення упаковки для товарів спеціального функційного призначення з урахуванням принципів універсального дизайну. Метою завдання визначено: дослідити характер товарів, що виготовляють власноруч громадяни України для перемоги у війні із росією та запропонувати власну дизайнерську концепцію упаковки для цих товарів. Як видно, окрім прикладного спрямування, такі завдання носять ще й виховний характер оскільки молоді громадяни долучаються до вирішення життєво значущих проблем та формуються як фахівці, що здатні виявити мобільність, творчий підхід, громадянську свідомість, патріотизм. Для того, щоб закріпити вказані якості, озвучуються вимоги до готового продукту дизайнерського пошуку:

- простота використання/виготовлення;
- безпека використання;
- багатфункційність;
- інноваційність;
- інформативність;
- рекламна складова тощо.

Окрім озвученого вище, особливий наголос робиться на тому, що розробка має максимально відповідати умовам серійного виробництва. Відповідно шлях до вирішення вказаного переліку питань кожен студент буде проходити виконуючи всі етапи проектного пошуку. Інноваційність розробки буде носити подвійний характер, оскільки проектувальнику спочатку треба провести системний пошук досягнень науково-технічного спрямування в певній галузі та застосувати їх у своїй розробці. Потім запропонований продукт, у свою чергу, може стати прототипом для продукції побутового

використання, чи суміжних галузей виробництва. Таким чином також реалізуються принципи універсального дизайну. І у нашому випадку, ця універсальність формується під впливом нових обставин, що спричинили появу «нової інклюзії».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Універсальний дизайн в медичних закладах: метод. посібник / Автори-упорядн.: Л. Байда, О. Іванова / за заг. ред. О. Іванова; ПРООН в Україні, Спільна Програма «Сприяння інтеграційній політиці та послугам для людей з інвалідністю в Україні». – К.: Ваіте, 2019. – 56 с.
2. Конвенція про права інвалідів: Резолюція Генеральної асамблеї ООН № 61/106, прийнята на шістдесят першій сесії ГА ООН 2006 року (Конвенцію ратифіковано законом України № 1767-VI від 16.12.2009). — Режим доступу: URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 (дата звернення: 10.01.2023)
3. Спричинена війною інклюзія – головні проблеми і можливі рішення <https://osvitanova.com.ua/posts/5478-sprychynena-viinoiu-inkliuziia-holovni-problemy-i-mozhlyvi-rishennia>
4. ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ. Офіційне інтернет-представництво. На засіданні Ради безбар'єрності за участю першої леді представлено пріоритетні проекти міністерств у цьому напрямі на 2023–2024 роки. <https://www.president.gov.ua/news/na-zasidanni-radi-bezbaryernosti-za-uchastyu-pershoyi-ledi-p-80989>
5. Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. (2013). Доступність та універсальний дизайн. Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В. (ред.). Київ. ISBN 978-966-97230-3-1.